

مبانی و دستورالعمل های

تخلیه اضطراری

در

حوادث و بلایا

نویسندگان:

مسعود تاج بخش

دکتر وحید حسینی جناب

سرشناسه	: تاج بخش، مسعود، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور	: مبنای و دستورالعمل‌های تخلیه اضطراری در حوادث و بلایا/ نویسندگان مسعود تاج بخش، وحید حسینی جناب.
مشخصات نشر	: تهران: علم نو، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص.: مصور، جدول .
شابک	: 978-600-91438-2-5
یادداشت	: پشت جلد به انگلیسی :
	Principles and Guidelines EMERGENCY EVACUATION in accidents and disasters -MASOUD TAJBAKSH-VAHID HOSSEINI JENAB
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۰۰.
موضوع	: مدیریت بحران
موضوع	: امداد رسانی -- مدیریت
موضوع	: ساختمان‌ها -- تخلیه
شناسه افزوده	: حسینی جناب، وحید، ۱۳۴۶ -
رده بندی کنگره	: ID ۱۳۹۰۴۹۱۱۲۳ / ت ۱۶م ۱
رده بندی دیویی	: ۴۰۵۶/۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۷۴۳۹۳
تاریخ درخواست	: ۱۳۹۰/۰۶/۱۹
کد پیگیری	: ۲۴۷۴۳۴۴

ناشر: علم نو

نام کتاب: مبنای و دستورالعمل‌های تخلیه اضطراری در حوادث و بلایا

مولفان: مسعود تاج بخش، دکتر وحید حسینی جناب

گرافیک: حسین واعظی آشتیانی

صفحه آرا و طراح جلد: بیژن نصیری اعظم

لیتوگرافی: چاپ و صحافی: گل آذین

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۴۳۸-۳-۲

فهرست

پیشگفتار

فصل نخست: مفاهیم و الزامات تخلیه

- تعاریف و مفاهیم
- الزامات

فصل دوم: شرایط اضطراری و تخلیه

- زمین‌لرزه
- سیل
- گردباد
- توفند
- آتش‌فشانی
- رانش زمین و ریزش آوار
- تسونامی
- آتش‌سوزی
- حوادث ناشی از مواد خطرناک
- تروریسم
- انتشار عناصر بیولوژیکی، شیمیایی یا پرتوی

فصل سوم: کلیات و برنامه ریزی برای تخلیه اضطراری

- آمادگی برای تخلیه
- سطوح تخلیه
- لزوم توجه به آموزش و مهارت آموزی در تخلیه اضطراری
- چگونگی محافظت از خود و خانواده
- برنامه عملیات اضطراری
- اجزا و ویژگی‌های برنامه عملیات اضطراری
- تحت چه شرایطی می‌بایست عملیات تخلیه انجام گردد؟
- آگاه‌سازی افراد از بروز شرایط اضطراری
- چگونگی مشخص نمودن مسیرها
- نقش هماهنگ‌کننده‌ها و مسئولین
- شرح وظایف گروه‌هایی که به اسنادرسانی، آتش‌نشانی و... خواهند پرداخت
- سیستم ارتباطی در زمان بروز حوادث غیرمترقبه
- مکان امن برای نگهداری اسناد
- مکان امن برای تجمع افراد پس از خروج اضطراری
- سرشماری افراد پس از تخلیه
- آموزش‌های مورد نیاز افراد
- نکات مهم درباره مواد خطرناک در «برنامه عملیات اضطراری»

فصل چهارم: تخلیه در اماکن مسکونی

- راه‌های فرار
- محل ملاقات

- کیت اقلام اساسی ضروری در هنگام وقوع سانحه
- نگهداری از کیت اقلام ضروری

فصل پنجم: تخلیه اضطراری در ساختمان های بلند با تاکید ویژه بر حادثه آتش سوزی

- برنامه ریزی برای خروج از ساختمان های بلند
- عملکرد مطلوب هنگام بروز آتش سوزی یا شینن زنگ هشدار
- توصیه های ایمنی در زمان آتش سوزی
- شیوه های مهار مواد خطرناک و یا آزارشگامی

فصل ششم: تخلیه اضطراری بیمارستان ها و مراکز درمانی در حوادث غیر مترقبه

- شرایطی که نیاز به اجرای «برنامه عملیات اضطراری» در سطح بیمارستان می باشد
- عوامل موثر بر فعال سازی فعالیت تخلیه
- سوانح غیر مترقبه یا گستره منطقه ای
- دستورالعمل های عمومی تخلیه
- اجرای «برنامه عملیات اضطراری» در حوادث داخل بیمارستانی
- فراهم کردن تسهیلات
- واحدها و افراد مسئول در تخلیه
- وظایف پرسنل
- فرایند تخلیه بیمارستان
- یادداشت ها در گزارش دهی
- کنترل ترافیک
- هنگامی که تخت های اضافی مورد نیاز است
- برچسب هایی که در فرایند نقل و انتقال و تخلیه مورد استفاده قرار می گیرند
- تجهیزات مورد نیاز برای حمل و نقل
- مراکز درمانی جایگزین
- تخلیه اضطراری مراکز درمانی در توفان های سخت
- انتشار اطلاعات در اخبار رسانه های گروهی
- سخنگوی بیمارستان
- حقوق شخصی بیماران
- نحوه بیان شرایط بیمار در اطلاع رسانی و گزارش دهی
- طبقه بندی اطلاعات
- موارد محرمانه ای که اطلاعات نباید منتشر شود
- ثبت اطلاعات تخلیه بیمارستان

فصل هفتم: تخلیه اماکن مذهبی در شرایط اضطراری

فصل هشتم: تخلیه آسیب دیدگان سوانح

- خواسته های متضاد در تخلیه محل سانحه
- تخلیه اجباری
- ملاحظات مربوط به تخلیه آسیب دیدگان
- اقدامات مورد نیاز پیش از تخلیه آسیب دیدگان
- اطلاع رسانی در مورد آغاز تخلیه به ساکنین
- آماده شدن برای تخلیه
- فراهم آوری پیش نیازهای حرکت به وسیله امدادگران
- حرکت مردم به سوی محل جدید

فصل نهم: تجهیزات ویژه مورد نیاز در شرایط اضطراری

- ماسک های محافظه
- تابوهای نورتاب

- شوتینگ تجارت
- هتلر دهنده ناشنوايان
- سندلی تخليه

فصل دهم: چک لیست تخليه اضطراری

- تابلوهای راهنمایی
- مسیرهای خروجی
- آسانسورها
- ناتوانی های فیزیکی و سائخوردگی
- درهای خروج اضطراری
- پله های اضطراری
- روشنائی اضطراری
- ارتباطات

فصل یازدهم: آشنایی با برگزاری مانور تخليه

- مقررات برگزاری مانور
- هدایت مانور
- اطلاع رسانی
- ارزیابی مانور
- موضوعات پیشنهاد شده جهت ارزیابی مانور
- طراحی و اجرای سناریوی آتش سوزی در ساختمان های بلند
- بی علاقهی یا عدم شرکت در مانور

فصل دوازدهم: دستورالعمل های فعالیت های تخصصی واحد تخليه در مراکز گوناگون

- ساختار تیم های عملیاتی
- اقدامات و فعالیت های پاسخ
- دستورالعمل های نحوه فعال سازی واحد تجهیز و اعزام کارکنان
- دستورالعمل های شناسایی و تعیین مسیرها و مکان های امن
- دستورالعمل های راهنمایی و هدایت کارکنان و ساکنان به نقاط امن دور از محل وقوع حادثه
- اقدام اعضای تخصصی عملیاتی واحد در خصوص توجه به معلولین و افراد ناتوان در حین انجام عملیات تخليه
- دستورالعمل های بازرسی و کنترل وضعیت ایمنی مسیرهای تخليه
- دستورالعمل های ارتباط داخلی و خارجی واحد تخليه

منابع و مآخذ

پیش گفتار

تخلیه اضطراری یکی از فعالیت هایی که در زمان بروز حوادث بسیار اهمیت پیدا می کند. آگاهی از چگونگی انجام تخلیه اضطراری و جزئیات آن و همچنین آمادگی برای اجرای آن در هنگام بروز حوادث طبیعی و بشرساخت، از مهمترین فعالیت های ارتقای آمادگی جوامع برای مقابله با سوانح است. مقابله با سوانح بدون در نظر گرفتن فعالیت های مربوط به تخلیه، تقریباً غیرقابل تصور است. تخلیه بسیار معمولتر از آن چیزی است که بسیاری از افراد می پندارند. حمل و نقل و رویدادهای صنعتی در هر سال صدها بار مواد خطرناک را در طبیعت منتشر و آزاد می کنند که مردم را مجبور به ترک خانه هایشان می نماید. زمین لرزه، آتش سوزی و سیل هم از رخدادهایی هستند که در بیشتر اوقات به تخلیه می انجامند. تقریباً هر ساله، شمار زیادی از ساکنان سراسر مداخل اقیانوس ها و دریاها به دلیل رویارویی با توفندها، خانه های خود را تخلیه می کنند. هنگام رویارویی با این گونه حوادث، افزون بر داشتن برنامه از پیش تعیین شده برای تخلیه اضطراری، توانایی پیش بینی و سرعت عمل بالا نیز نقش به سزایی دارد. ناگفته پیداست که توانایی پیش بینی و سرعت عمل نیز تنها با آموزش و تمرین محقق می شود. در این میان وجود منابع مورد استنادی که با نگاهی جامع و فراگیر، جنبه های گوناگون تخلیه را مورد بررسی قرار دهد، بخش جدایی ناپذیر این برنامه هاست که نبود آن همیشه در کشور ما احساس می شده است. در این راستا، مجموعه حاضر با نام "تخلیه اضطراری در حوادث و بلایا" نخستین مجلدی است که در جهت ارتقای سطح دانش کارشناسان و دست اندرکاران مدیریت بحران کشور در این زمینه عرضه می شود. در پایان اینکه با همه تلاشی که برای نگارش و گردآوری این مجلد شده است، باز هم بر این باوریم که این نوشتار خالی از کاستی و نقصان نیست. از این رو از شما خوانندگان گرامی تقاضا داریم با ارسال پیشنهادها و انتقادات خود، در ویرایش و اصلاح این مجموعه برای چاپ های آتی ما را یاری نمایید.